

A MAGYAR KISEBBSÉG TÖRTÉNELME ÉS HAGYOMÁNYAI TANTÁRGYVERSENY

2026. március 21, megyei szakasz

6. osztály

Értékelési szempontok

I. TÉTEL

10 pont

**Minden kakukktojás és azok megfelelő indoklása egyben ér 2 pontot! Részpont nem adható!
BÁRMILYEN MÁS, kakukktojás és annak történelmileg megfelelő indoklása elfogadható!**

- a. **ispán**, nem egyházi méltóság
- b. **László király**, később avatták szentté
- c. **Gelence**, mert itt gótikus stílusban épült a templom
- d. **Kálmán**, mert ő király lett
- e. **országalma**, mert az Anjou dinasztia idején készült

5 x 2 = 10 pont

II. TÉTEL

10 pont

Minden helyes válasz 1 pontot ér.

	Esemény	Magyar király
1.	1297-ben az addig királyhű Csák Máté szembefordult vele.	III. András
2.	Kiváltságlevelet ad a magyarországi zsidóknak	IV. Béla
3.	Keresztes hadjáratot vezetett a Szentföldre.	II. András
4.	A fia egy vadkanvadászon halálosan megsebesült.	I. (Szent) István
5.	Az általa letelepített németek megalapították Nagyszebent.	II. Géza
6.	Szeretett kunjai gyilkolták meg.	IV. (Kun) László
7.	Az első magyar király, akinek udvarában irodalmi élet alakult ki.	Könyves Kálmán
8.	Adománylevelében „erdőn túli területnek” nevezte a későbbi Erdélyt.	I. Géza
9.	A tihanyi apátság alapítólevelét ő adta ki.	I. András
10.	A bihari püspökséget Nagyváradra helyezte át.	I. (Szent) László

10 x 1 = 10 pont

III. TÉTEL

10 pont

Minden helyes válasz 1 pontot ér.

A kolozsmonostori bencés apátságot valószínűleg **Szent László** alapította **Szűz Mária** tiszteletére. Itt az erdélyi vajdaság egyik legfontosabb **hiteleshelye** működött. A szerzetesek **oklevelek** megfogalmazásával, másolásával és **hitelesítésével**, valamint **szerződések** megírásával és őrzésével foglalkoztak.

Az apátságot a tatárok 1241-ben feldúlták, **IV. Béla** pedig újraalapította. Könyvtárukban több oklevelet és könyvet őriztek, például két XV. századi gyönyörűen díszített **graduálét**, amelyet ma a gyulafehérvári **Batthyaneumban** őriznek. Itt fogalmazták meg 1437-ben, a **bábolnai parasztfelkelés** alkalmával a kolozsmonostori egyezményt.

10 x 1 = 10

pont

IV. TÉTEL

10 pont

Minden helyesen megnevezett esemény 2 pontot ér. **BÁRMILYEN MÁS, történelmileg helyes megfogalmazás elfogadható!**

	Esemény megnevezése
a.	IV. Béla a tatárok elől Klissza várába menekül
b.	Hunor és Magyar üldözi a csodaszarvast
c.	A magyarok kalandozása (Aquilea)
d.	Vérszerződés megkötése

Időrendi sorrend			
b	d	c	a

Események: 4 x 2 = 8 pont

Időrend: 4 x 0,50 = 2 pont

V. TÉTEL

10 pont

Minden helyesen megmagyarázott esemény 2 pontot ér. **BÁRMILYEN MÁS, történelmileg helyes megfogalmazás elfogadható! Részleges magyarázat 1 pontot ér.**

a. Anonymus: **III. Béla királyunk** névtelen jegyzője, **A magyarok cselekedetei** szerzője, a magát P. mesternek jegyző krónikás írása az őshazából (Szkítiából) való kivonulástól Szent István koráig tartó időszakot öleli fel.

b. szeniorátus: öröklési rend, amely szerint a nagycsaládban a legidősebb, még vezetésre alkalmas férfi örökli a hatalmat

c. romanika: a XI–XIII. század művészettörténeti korszaka, nevezik román stílusnak is, ez viszont megtévesztő, mert nem kapcsolódik a román néphez

d. familiáris: a király vagy a nagyurak fennhatósága alá került nemes; ura háztartásában teljes ellátásban és juttatásokban részesült

e. bandérium: katonai egység, amely egy főúr zászlaja alatt vonult hadba

5 x 2 = 10 pont

